

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno uchazeče:	Václav Podhorna
Název práce:	Vztah státu a náboženského práva
Autor posudku:	JUDr. Tomáš Pezl, Ph.D.
Pracoviště:	Katedra ústavního a evropského práva

I. Výsledky práce

Předložená diplomová práce si za cíl stanovil „*utvoření přehledu vztahu státu a náboženského práva, který se v průběhu dějin různě formoval až k současnosti, a zhodnocení, v jaké situaci se vztah státu a náboženského práva nachází dnes.*“

Stanovený cíl je v práci minimálně z části dosažen, i když je možno do jisté míry pochybovat o míře skutečné analýzy provedené autorem, zejména s ohledem na to, na jaké situace možné konfliktu, se autor zaměřil.

II. Aktuálnost zpracování tématu

Zadané téma práce dává poměrně velkou svobodu autorům, aby jej pojali dle své osobní preference. Obecně je střet náboženského a státního práva chápán jako zajímavý, nikoliv z pohledu ČR jako palčivý či aktuální problém. Na druhou stranu i v prostředí ČR je možno identifikovat možné konfliktní situace. Předložená práce spíše akcentuje smírnou a bezkonfliktní koexistenci státního a kanonického práva, v menší míře akcentuje existenci práva islámského.

III. Struktura práce – zvolené metody zpracování

Práce je autorem rozčleněna formálně do 5 kapitol doplněných o úvod a závěr, kdy autor zvolil jednoduchou, veskrze logickou strukturu práce. V první kapitole se snaží vymezit základní pojmy pro svou práci jako je náboženství, stát, případně právní normy. Druhá kapitola je pak věnována historickému vývoji autorem vybraných náboženství, tj. křesťanskou římsko-katolickou naukou a islámem.

Třetí kapitola je pak věnována pramenům práva, která se zaměřuje na jednotlivé typy pramenů práva dle odvětví a původu. Pátá a šestá kapitola jsou pak věnovány hlavnímu tématu práce, tj. vztahu práva náboženského a práva státního, jednak z hlediska teoretického vymezení, ale i řešení některých praktických otázek.

Práce je takto strukturovaná nevybočuje z rámce prací psaných na podobné téma.

IV. Připomínky k textu

Předložená diplomová práce je napsána jasně a srozumitelně, trpí vyšší mírou popisnosti a kompilace z jiných zdrojů. V některých částech není zcela zřejmé, jak autor k myšlence došel nebo proč je uváděna. Takto je má autor definované náboženství, bez toho, aby se, jakkoliv citoval odkud svou ideu vzal či zda se jedná o syntézu více názorů. V některých dalších částech se situace opakuje.

Z hlediska konceptu práce není zcela zřejmý účel zařazení kapitoly o historickém vývoji, ale na druhou stranu to nijak nevidím jako zásadní vadu. Nicméně sám autor si vymezil dva systémy náboženského práva a v historickém přehledu je patrné, že o islámu a jeho vývoji pojednává velmi kuse a zkratkovitě. To se bohužel nese i zbytkem práce jako takové.

Za zásadní však vidím vymezení možných konfliktních situací v poslední kapitole. Autor se zde omezuje v zásadě a pouze na otázky výhrady svědomí a náboženské autonomie a okrajově zmiňuje otázku rituálních porážek. Na druhou stranu otázky manželství autor nijak nezmiňuje, a to i přes to, že občanský zákoník ve spojení se zákonem o církvích umožňuje náboženské sňatky uzavírat a uznávat jejich účinky ve sféře práva státního. Z tohoto pohledu je pak zásadnější posouzení vztahu islámského práva a státu než římsko-katolického pojetí, jelikož je tam více nebezpečí pro potenciální konflikt, a to nejenom při otázce platnosti vzniku manželství (jak budou posuzovány projevy vůle snoubenců) tak i v případě rozvodu a uznávání pravomoci soudů, či naopak uznávání náboženských rozhodnutí. Mimo předestřené, by bylo možno jistě nalézt více konfliktních situací, které by bylo vhodné analyzovat.

V. Jazyková a grafická úroveň práce

včetně dodržení vyhlášky děkana FPR č. 53D/2021, o státní závěrečné zkoušce – obhajoba diplomové nebo bakalářské práce

Předložená diplomová práce odpovídá požadavkům kladeným na vědeckou práci, jak po stránce zpracování a jazykové kvality, ale i po stránce požadavků kladených na vědeckou práci. Autor pracuje uspokojivě s citační normou, s přiměřeným počtem pramenů. Práce v systému theses vykazuje nejvyšší míru shody 3%, namátkovou kontrolou výstupu jsem pak zjistil, že se jedná vesměs o shodu s citacemi z právních předpisů, judikátů či užití ustálených formulací v právu obvyklých.

VI. Otázky k obhajobě

V rámci obhajoby by bylo vhodné, aby se diplomant vyjádřil k tomu jak by měl soud postupovat při posuzování platnosti manželství uzavřeného dle židovského práva, zejména s ohledem na zákonný požadavek souhlasného projevu vůle obou snoubenců.

VII. Závěry

Předloženou diplomovou práci s výhradami **doporučuji k obhajobě** a hodnocení v závislosti na kvalitě obhajoby navrhuji stupněm **velmi dobře**.

V Plzni dne 30. dubna 2023

JUDr. Tomáš Pezl, Ph.D.